

[Margrete Auken]

kan være bedøvende ligeglade med kunderne. I den sammenhæng vil jeg langt foretrække DSB, som altså er nødt til at høre på os, når vi kommer og brokker os, og som altså rent faktisk også har vist meget dygtig ledelse.

Men netop DSB er et godt eksempel på, hvorfor det ikke lader sig gøre at køre, som vi gør nu. Hvis det havde været en virksomhed, havde den skyndt sig at låne en masse penge og købe en forfærdelig masse tog. Nu er den i den gribende situation, at den skal tage hensyn til det, man her i huset finder for godt at prioritere sine penge til. Vi bruger de penge, som DSB skulle have haft, på andre store foretagender inden for den offentlige sektor, som i hvert fald ingen privat virksomhed nogen sinde kunne have drømt om at finde på. Jeg lader være med at nævne den bro, jeg altid plejer at tale om.

Jeg kan godt tage et eksempel til også, nemlig elværkerne. De har haft en fordel af at kunne fungere sådan halvvejs midt imellem – som koncessionerede selskaber, halvt offentlige, halvt private – og de har meget hurtigt kunne omstille sig fra olie til kul. Jeg synes, det er et godt eksempel at tage frem. Hvad kunne DSB ikke have udrettet, hvis det havde haft den frihed, som elværkerne har haft? Samtidig er elværkerne også et fortræffeligt eksempel på, hvor rædselsfuldt kunderne er stillet i et sådant halvprivat foretagende, hvor de er bedøvende ligeglade med, hvad man brokker sig over, når man kommer med sin kritik af dem.

Jeg så gerne en konstruktiv analyse fra retsforbundet af, hvorfor disse virksomheder fungerer skidt, og jeg så gerne, at de erfaringer, vi får ved at sammenligne de offentlige virksomheder med de private, blev brugt til en venlig og åben analyse af, hvad der skal til for at få det til at fungere. Der nævnes bevillingssystemet, som er oplagt. Man kunne også for alvor kigge på ledelsesfunktionerne, så vi fik dem decentraliseret. Jeg mener, man kan nå megen decentralisering uden af den grund at behøve at gøre det privat. Vi kunne demokratisere ledelsen, vi kunne flytte rundt på beslutningerne, vi kunne lægge det ud, sådan at det kom til at handle om, at man fremmede ideer i stedet for som nu, hvor man primært fremmer kontrol og bureaukrati, fordi der skæres og skæres og skæres i disse foretagenders midler. Da man

stort set kun har mennesker at skære ned på, betyder det, at disse ansatte ikke får ret meget andet – jo, det gør de, men de kommer til at bruge utrolig mange af deres kræfter på at sidde og føre kontrol med hinanden og de penge, de har, og i øvrigt planlægge deres egen afsked. Det er betegnende, at de partier, der råber mest op om den ringe offentlige service, der er på disse virksomheder, gennemgående altid er dem, der er parat til at skære i deres muligheder for at gøre det bedre.

Janne Normann (RV):

Der er i bemærkningerne til dette beslutningsforslag nævnt en lang række emner, som vi har studset over, og som vi er interesseret i at kigge nærmere på, så jeg skal her ved førstebehandling nøjes med at sige, at vi i den radikale folketingsgruppe er med forsigtheds positivt spørgende.

Bollmann (CD):

Det er efter forslaget ret uklart, hvor langt forslagsstillerne ønsker at gå i retning af omdannelse af offentlige virksomheder til selvstændige selskaber. Der er i bemærkningerne kun nævnt nogle enkelte eksempler såsom DSB, postvæsenet og Det kgl. Teater. Man må vel have lov til at formode, at der tænkes på en lang række andre virksomheder, men det bliver noget svært at diskutere, når man ikke ved, hvad der egentlig tænkes på.

Jeg skal gerne erkende, at der kan være nogen fornuft i intentionerne bag forslaget, og CD vil også gerne se nærmere på, om der er mulighed for at ændre visse steder. Men jeg må så også indrømme, at vi har vores stærke tvivl, når man vil starte med DSB og P & T. I den forbindelse er jeg glad for, at man ikke har taget forsvaret, toldvæsenet og politiet med.

Der er flere ting i bemærkningerne, som jeg heller ikke er enig i, f. eks. siges det, at ansættelses- og lønfastsættelsesstrukturerne undergraver statens virksomheders effektivitet og nedbryder arbejdsglæden. Jeg tror, det er en meget, meget generel betragtning. Denne påstand er jo i virkeligheden kun et angreb på tjenestemandssystemet, og det vil CD ikke være med til – tværimod. At store tjenestemandsgupper i dag føler sig dårligt behandlet i forhold til andre lønmodtagergrup-